

Vleermuizen alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika

Bob Vandendriessche

Zonder twijfel hebben heel wat vleermuizenonderzoekers in de Lage Landen jarenlang uitgezien naar de komst van dit boek, en dan vooral naar de Nederlandstalige uitgave ervan. Velen hadden zich dan ook al de Duitstalige of Engelstalige versie aangeschaft, toen het nieuws kwam dat er ook een in het Nederlands vertaalde en bewerkte uitgave zou gedrukt worden. Het is aan het monnikenwerk van Peter Lina te danken dat we ons hier in ons kleine taalgebied dergelijke gespecialiseerde boeken met een relatief klein lezersbereik in het Nederlands kunnen aanschaffen, wat helemaal niet vanzelfsprekend is. Het woord 'gespecialiseerd' hoeft niemand af te schrikken: in de Nederlandse vertaling staan nog nauwelijks moeilijke woorden of overdreven vakjargon. Over de inhoud van het boek kan geen misverstand bestaan: de auteurs en de fotograaf hebben tijd noch moeite gespaard om alle beschikbare en nodige informatie en beeldmateriaal over de biologie, de kenmerken en de bedreigingen ten aanzien van vleermuizen te verzamelen en te bundelen in een overzichtelijk naslagwerk. Daarbij moet gezegd dat de auteurs kunnen terugvallen op vele jaren van eigen veldwerkervaring, waarvan een groot deel in de Balkan. Zowat alle aspecten van de biologie van vleermuizen worden behandeld, het ene uiteraard uitvoeriger dan het andere. De auteurs zijn echter de eersten om aan te geven dat heel wat informatie over soortenindeling en naamgeving onder impuls van het voortschrijdende genetisch onderzoek binnen afzienbare tijd herzien zal moeten

worden. De determinatietabel bevat voor haast alle kenmerken heldere en duidelijke foto's. Vooruitstrevend en veelzeggend zijn in elk soortenhoofdstuk de zogenoemde 'openstaande vragen'. De auteurs claimen dus niet op alle vragen een antwoord te hebben, maar geven daarentegen duidelijk aan waar er nog meer onderzoek nodig is. Dit voorbeeld uit het hoofdstuk over de laatvlieger laat niks aan onduidelijkheid over: 'Waar overwinteren laatvliegers?' of bij de meervleermuis: 'Komt de soort langs de Donau voor?' Je moet haast buitenstaander zijn om te geloven dat zelfs in zo'n dik boek de antwoorden op deze ogenschijnlijk dooeenvoudige vragen niet terug te vinden zijn. Deze vraag tot slot, drukt ons nog eens met de neus op de feiten: 'Hoe beïnvloedt het gebruik van bestrijdingsmiddelen en groeiremmers voor de zogenoemde schadelijke insecten (bosmeikevers, nonvliners en spinners) in bossen de beschikbaarheid van voedsel voor de Mopsvleermuis?' Daarmee stellen de auteurs m.i. de juiste vragen. Ze zijn daarom niet eenvoudig te beantwoorden. Het aspect 'bescherming' en daarmee samenhangend 'oorzaken van achteruitgang' zouden bij al onze acties en onderzoeken het onderliggende leidmotief moeten zijn. Is dat wel altijd zo? Het helpt alvast als een boek je ertoe aanzet om de juiste vragen te stellen. Aanschaffen en helemaal uitlezen dus, dat boek!

Dietz, C., Von Helversen, O., Nill, D.; Vleermuizen, alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. 2011, De Fontein/Tirion uitgevers B.V. Utrecht. 400 pag. Oorspronkelijke uitgave: Handbuch der Fledermäuse Europas und Nordwestafrikas. Franckh-Kosmos Verlags GmbH & Co. KG, Stuttgart, 2007.

Jong geleerd is oud gedaan

Het is ieder najaar weer onvermijdelijk: Sinterklaas en de Kerstman zijn in aantocht. Voor alle (groot)ouders, ooms en tantes die ook dit jaar weer de (dure) plicht hebben beide gulle gevers een handje te helpen, is er goed nieuws. De afgelopen tijd verschenen er enkele leuke en tegelijkertijd leerzame kleuter- en jeugdboeken over zoogdieren.

Joke Winkelman

Voor kleuters vanaf 4 jaar

De serie 'Zeg kleine ...' zes boekjes met simpele tekeningen en teksten over bever, dolfin, eekhoorn, egel, vleermuis en zeehond. Via de belevenissen van deze dieren leren kleuters op speelse wijze over het leven van deze dieren. Houdt u niet van voorlezen? Geen nood. In elk boek is een CD bijgesloten met daarop niet alleen een meezingliedje (tekst Ivo de Wijs), maar ook het ingesproken verhaal.

Zeg kleine bever wat bouw jij knap ISBN: 978 90 5011 387 8

Zeg kleine dolfin wat duik jij diep ISBN: 978 905011 386 1

Zeg kleine eekhoorn wat spring jij dapper ISBN: 978 90 5011 388 5

Zeg kleine egel wat slaap jij lang. ISBN 978 90 5011 346 5.

Zeg kleine vleermuis wat eet jij veel. ISBN 978 90 5011 345 8.

Zeg kleine zeehond wat zwem jij goed. ISBN 978 90 5011 344 1.

Vera de Backker & Sabine Wisman, 2010 en 2011. KNNV Uitgeverij, Zeist

Bestel met korting!

Leden kunnen de beschreven met 10% korting bestellen bij de Zoogdiervereeniging. De kosten per boek zijn dan (exclusief verzendkosten):

- Zeg kleine...:
13,50 per deeltje
(winkelprijs € 14,95)
- Ratjetoe:
16,20
(winkelprijs € 17,95)
- Dora ondersteboven:
8,95
(winkelprijs € 9,95)
- In de val:
11,65
(winkelprijs € 12,95)
- Vleermuizen:
€ 53,95
(winkelprijs € 59,95)

Met aankopen bij de Zoogdierwinkel steunt u de Zoogdiervereeniging!

Kijk op www.zoogdierwinkel.nl

Voor kinderen van 10-12 jaar

In de val is een spannend avonturenleesboek.

Kaja is een echte waterrat en dol op otters. Als zij met haar moeder intrekt bij de vriend van haar moeder en zijn dochter, maakt Kaja in het nabijgelegen natuurgebied niet alleen kennis met otters in het wild maar ook met een gemene ottervanger! Kaja ontpopt zich daarbij als een echte otterredder. Met tips over zelf otters kijken, een quiz, en nog veel meer via www.dierenredders.nl

Karen van Holst Pellekaan, 2011. In de val. Uitgeverij Leopold, Amsterdam. ISBN 97890 258 5774 5

Dora ondersteboven vertelt het levensverhaal van grootoorvleermuis Dora, die wordt geboren in een holle boom op een oud fort. Na ieder brokje levensverhaal volgen korte details over die levensfase en een opdracht. De bijbehorende prachtige tekeningen zijn gemaakt door Peter Twisk. Natuurlijk ontbreken bouwtekeningen van vleermuiskasten niet. Als het boekje uit is en alle opdrachten zijn gemaakt, dan is de lezer een ware vleermuisexpert!

Herman Limpens & Peter Twisk. 2011. Dora ondersteboven. Een jaar uit het leven van een vleermuis. KNNV Uitgeverij, Zeist. ISBN 978 90 5011 401 1

Voor jongeren van 10+

Ratjetoe Dit van prachtige foto's voorziene boek vertelt in 16 hoofdstukken waarom knaagdieren zo'n bijzondere diergroep zijn. Hoe zit het met tanden en kiezen, met man en vrouw, met moeilijke muizen, wie zijn er bedreigd en beschermd? Het komt allemaal aan de orde in het eerste deel van het boek. Daarna volgt een encyclopedieachtig deel waarin 13 in Nederland en België veel voorkomende zoogdieren, drie Euroknagers en drie Wereldknagers uitvoerig worden behandeld

Geert-Jan Roebers en Stefan Halewijn, 2011. Ratjetoe. Over muizen, ratten, hamsters en andere coole knagers. KNNV Uitgeverij, Zeist. ISBN 978 90 5011 371 7

Eerder verscheen in deze serie van dezelfde auteurs 'Struikrovers. Over wezel, hermelijn, otter, das en andere dappere marterachtigen' (2007; ISBN 978 90 5011 247 5)